

BYENS PULS

- Helhedsplan for området omkring Bygaden
& skitseforslag for Domus Felix

Indhold

s. 1	Lejre - Danmarks vugge
s. 3	Det centrale Lejre
s. 5	Helhedsplan
s. 7	Konceptdiagram Bygaden
s. 9	Domus Felix, analyse
s. 11	Plan 1:250, Domus Felix
s. 13	Principsnit & referencer for Torvet, Gården & Lavringe Å

Lejre

- Danmarks vugge

Lejre er placeret vest for Roskilde og kaldes ofte for "Danmarks vugge". Lejre indtager en central plads i danmarkshistorien og ifølge sagn og krøniker blev Danmark samlet fra Lejre: først med den mytiske Kong Skjold, som var søn af Odin, og efter ham hele Skjoldungeslægten.

Arkæologiske udgravninger i området har inden for de seneste 30 år påvist, at sagnene bygger på virkelige materielle levn. De placerer på overbevisende måde netop Lejre blandt de vigtigste lokaliteter i vikingetiden.

Af vikingetidens fund fra Gammel Lejre kan nævnes en imponerende skibssætning og et storhalskompleks.

Ud over stormandshallerne er der gjort en lang række spændende arkæologiske fund i området. Det mest spektakulære fund er en lille sølvfigur, som må tælles blandt de ypperste fund fra Danmarks vikingetid. Figuren forestiller guden Odin siddende på sin trone. Desuden kan nævnes fundet af en kæmpe sølvskat, Mannerupskatten,

som er fundet i Lejre. Skatten lå begravet i nærheden af Osted og bestod af 3-3,5 kg sølvringe, mønter og sølvbarrer.

Flere steder i og omkring Lejre møder man de gamle gravhøje, og det er muligt at gå ind i den velbevarede Øm Jættestue. Ved Lejre ligger også Sagnlandet Lejre, hvor vikingernes dagligdag kan opleves.

Landskabet omkring Lejre er præget af mange store godser, blandt andet Ledreborg, med de mange store jorde med ingen eller kun lidt bebyggelse. Desuden kan opleves de gamle overdrev som var græsningsarealer for kreaturerne, fordi bonden ikke kunne bruge jorden til andet. Blandt andet kan nævnes Særløse Overdrev der i dag et bevaringsværdigt kulturmiljø. (visitlejre.dk)

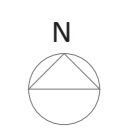
På kortet er de offentlige bygninger og attraktioner i og omkring Lejre fremhævet.

LEJRE FORSØGSCENTER

kongehallerne
galleri gl. lejre
lejre museum

GAMMEL LEJRE

OFFENTLIGE BYGNINGER & ATTRAKTIONER I LEJRE
1:7000

HERTHADALEN

orethvej

ledreborg allé

ledreborg allé

lejrevej

blæsenborgvej

SKJOLDUNGESTIEN

Jernbane

LEDREBORG SLOT

kornerup å

bibliotek & station

pizzeria & ejendomsmægler
DOMUS FELIX

superbrugsen

lejre bageri

flædevadsvej

spejderhytte

tennisklub

P-plads

spor 3

fakta

lavringe å

eng

højbyvej

allerslev skole

skaterbane

bygaden

eng

den gamle grusgrav
overdrev

stadion

gravhøj

børnehus

SKJOLDUNGESTIEN

lejre frugtlund

Jernbane

pleje & sundhedscenter

lejre kommune

børnehus

eng

børnehus

allerslev kirke

ØMJÆTTESTUE

LEJRE

Lejre

Den centrale del af Lejre som er placeret mellem Lejre Station og Lavringe Å er struktureret omkring Bygaden. I den østlige ende af Bygaden findes den største koncentration af byliv i Lejre. Her findes Dagli'Brugsen, Lejre Bageri, pizzeria, ejendomsmægler og Kulturhuset Domus Felix. Omkring stationen er der ligeledes flere funktioner som bruges af mange, i stationsbygningen findes Lejre bibliotek og syd for skinnerne findes iværksætterhuset spor 3 og Fakta.

Området mellem Fakta og iværksætterhuset fremstår opløst og kan gentænkes så gående fra stationen ledes ind i byen på bedre vis. Strækningen mellem Dagligbrugsen og underkørslen under jernbanen ved Blæsenborgvej kan ligeledes samtænkes så særligt pladsen foran Domus Felix og mødestedet ved bageren understreges som vigtige mødesteder i byen.

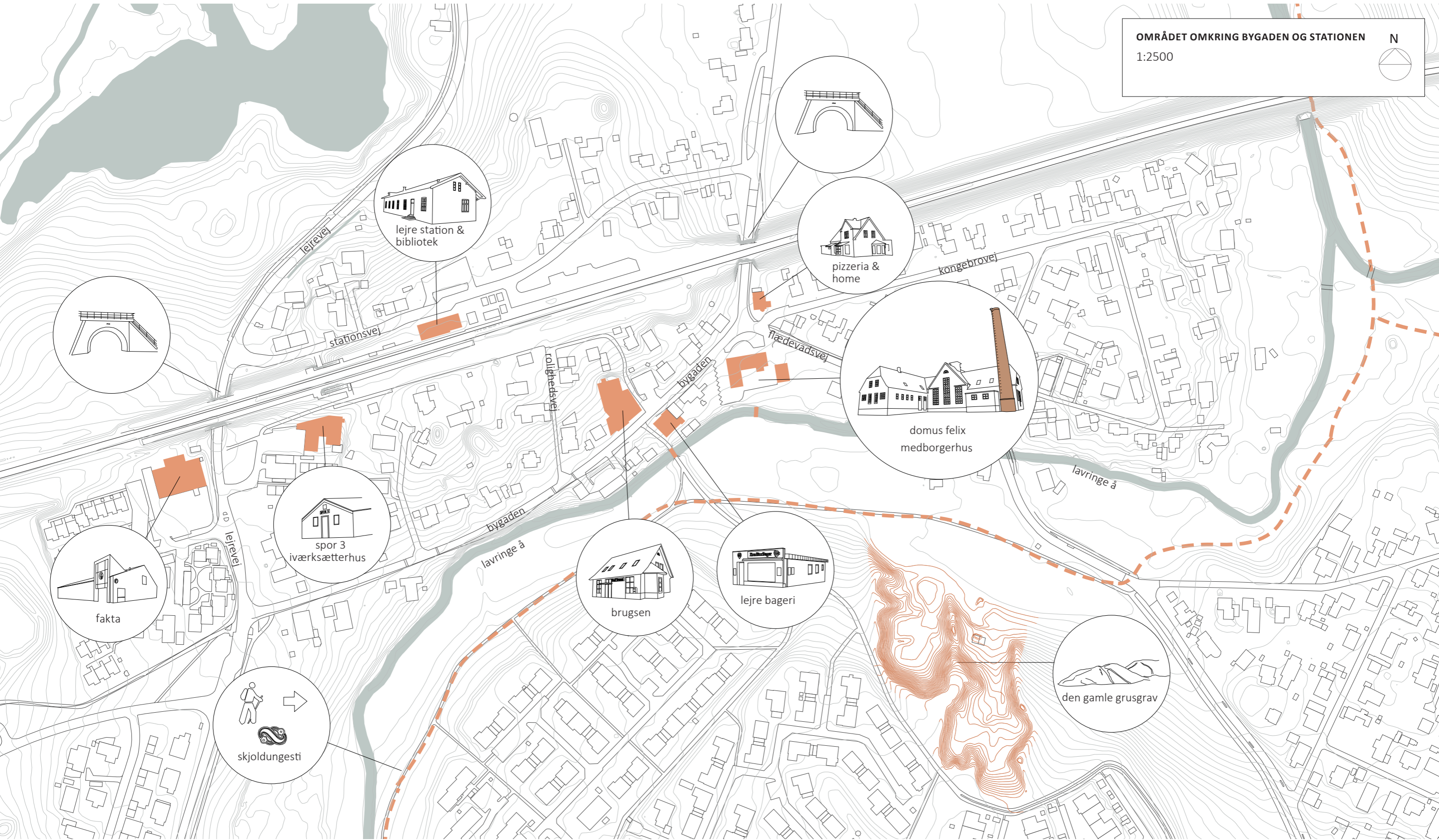
En grøn by

Generelt opleves Lejre som en grøn by, beplantningen langs banen er et stærkt grønt element i området og særligt eg og fyr er karaktergivende for byen. Bygaden opleves grøn og imødekommende, med de private haver som vender ud til bygaden. Flere steder fra Bygaden er der kig ud til engen og Lavringe å.

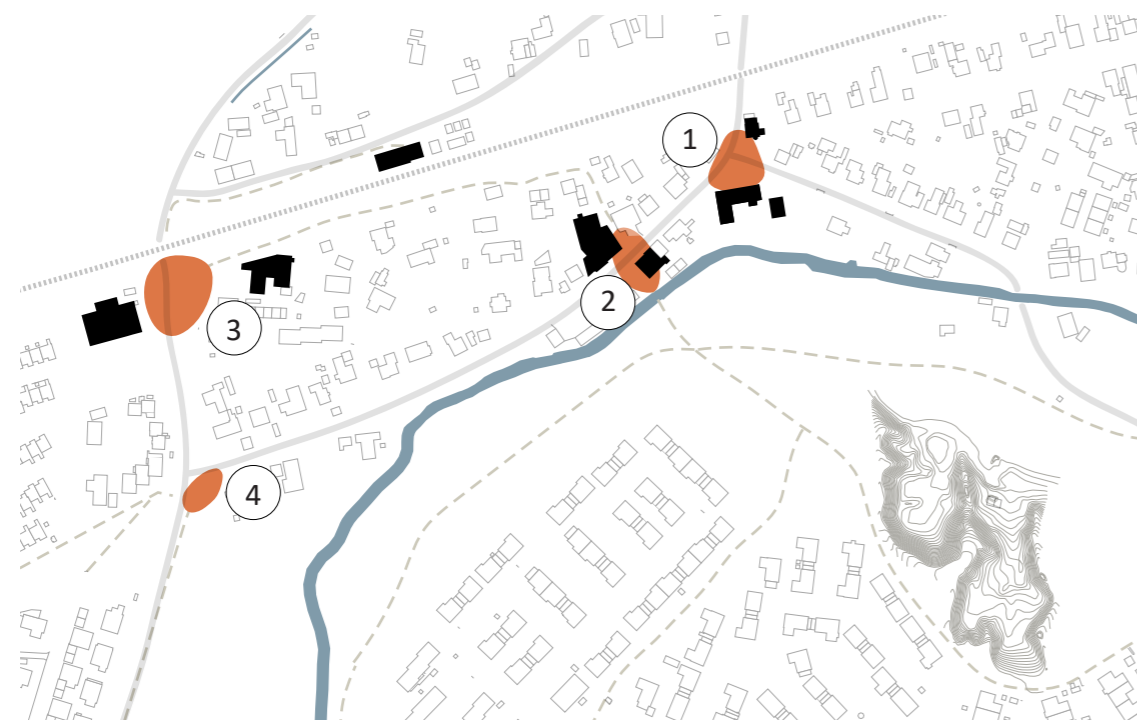
Lejre er en by i tæt kontakt med den omkringliggende natur, især engen langs Lavringe å er et velbesøgt rekreativt område som mange benytter til dagligt når de skal til og fra stationen eller til andre gøremål i byen. To af de centrale steder man kan krydse åen er ved Lejre Bageri og ved Domus Felix. Man kan desuden krydse åen ved Lejre kommune og ved Flædevadsvej. Engen er et stærkt landskabstræk igennem området og terrænet i den gamle grusgrav samt overdrevet giver en helt særlig oplevelsesværdi.

Skjoldungestierne

Skjoldungestierne er et netværk af stier, der alle går gennem Gl. Lejre. Ifølge sagnene var Gl. Lejre hjemsted for kongeslægten Skjoldungerne, efter hvem stierne er opkaldt. Strækningen mellem Gevninge og Osted går langs Lejre Å og Lavringe Å. Turen er ca. 10 km lang. Strækningen mellem Roskilde og Hvalsø går gennem strandenge, skov, åbent agerland og overdrev og langs åer og søer. Turen er ca. 30 km lang. Der er et væld af vigtige kulturhistoriske minder langs ruten, der løber i et af oldtidens vigtigste landskabsstrøg. Blandt andet kan opleves smukke herregårdslandskaber, hyggelige landsbymiljøer, gamle stengærder, vandmøller og oldtidshøje. (www.nationalparksjoldungernesland.dk)

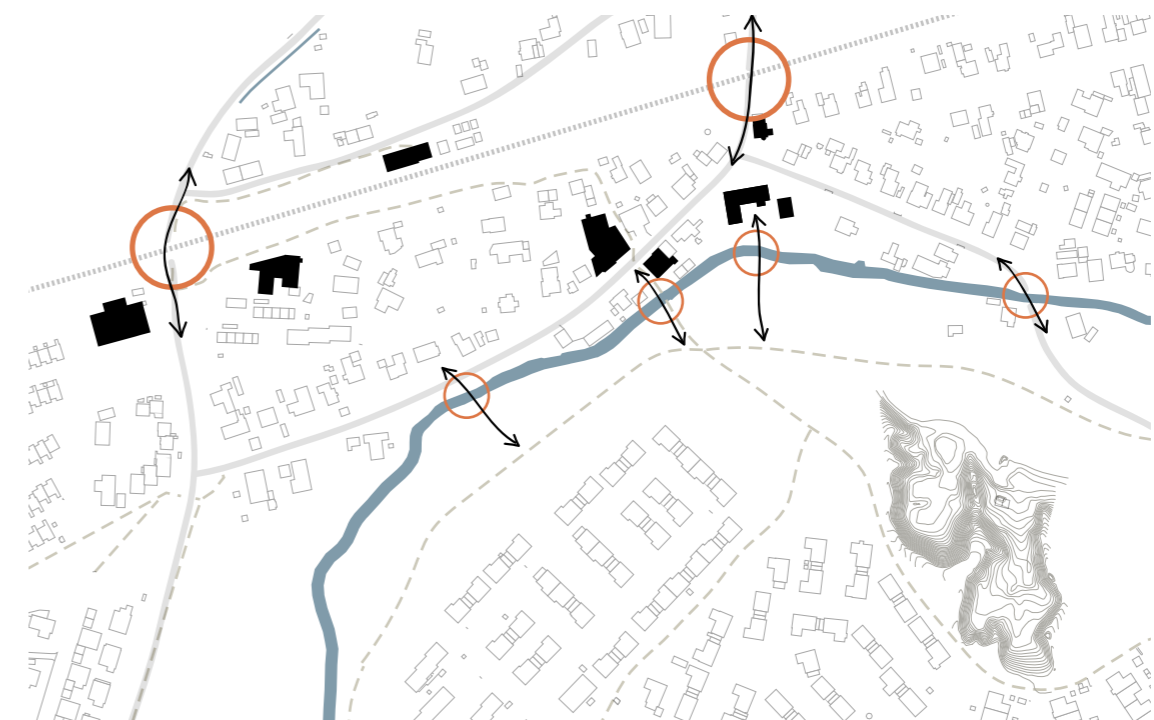

Helhedsplan

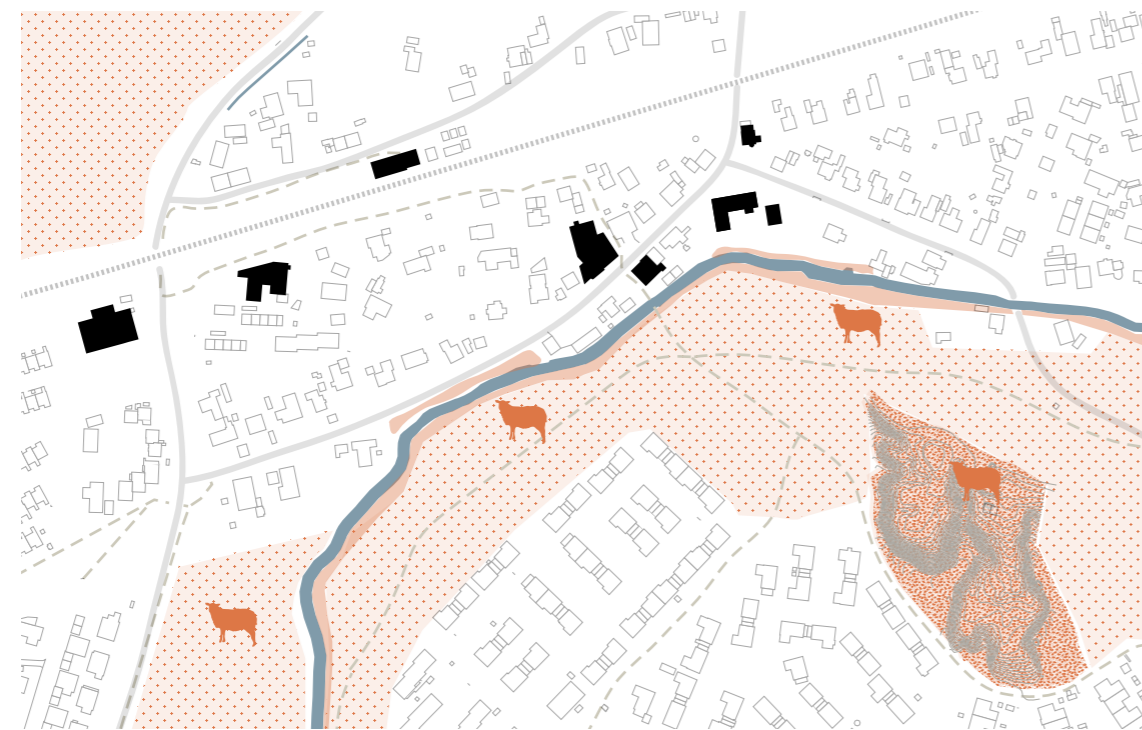

Potentielle pladsdannelser

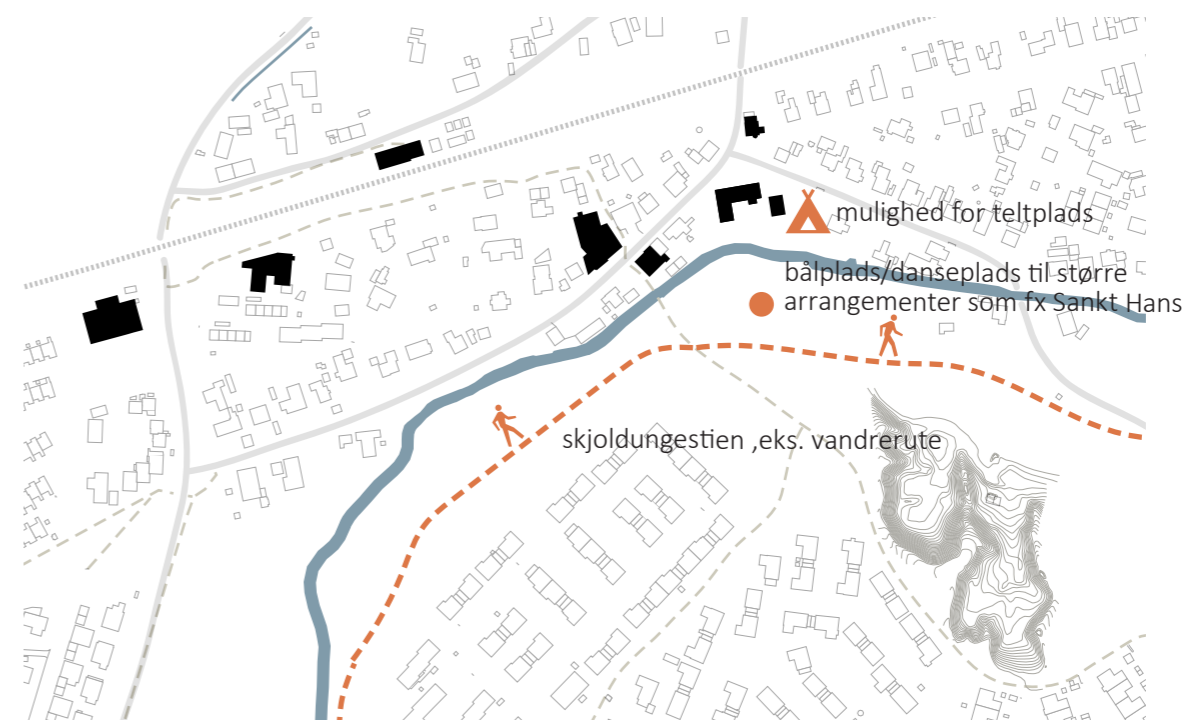
- 1: Domus Felix, Pizzeria & ejendomsmægler
- 2: Lejre bageren og Brugsen
- 3: Ankomst til stationen, ihverksætterhuset Spor 3 og Fakta
- 4: Ankomst til Bygaden

Understrege viadukter under jernbanen samt overgang fra by til eng

Øge biodiversitet og forbedre rekreativ natur ved at udsætte græssende dyr, eventuelt mulighed for græsningslaug tilknyttet Domus Felix

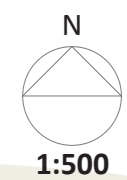
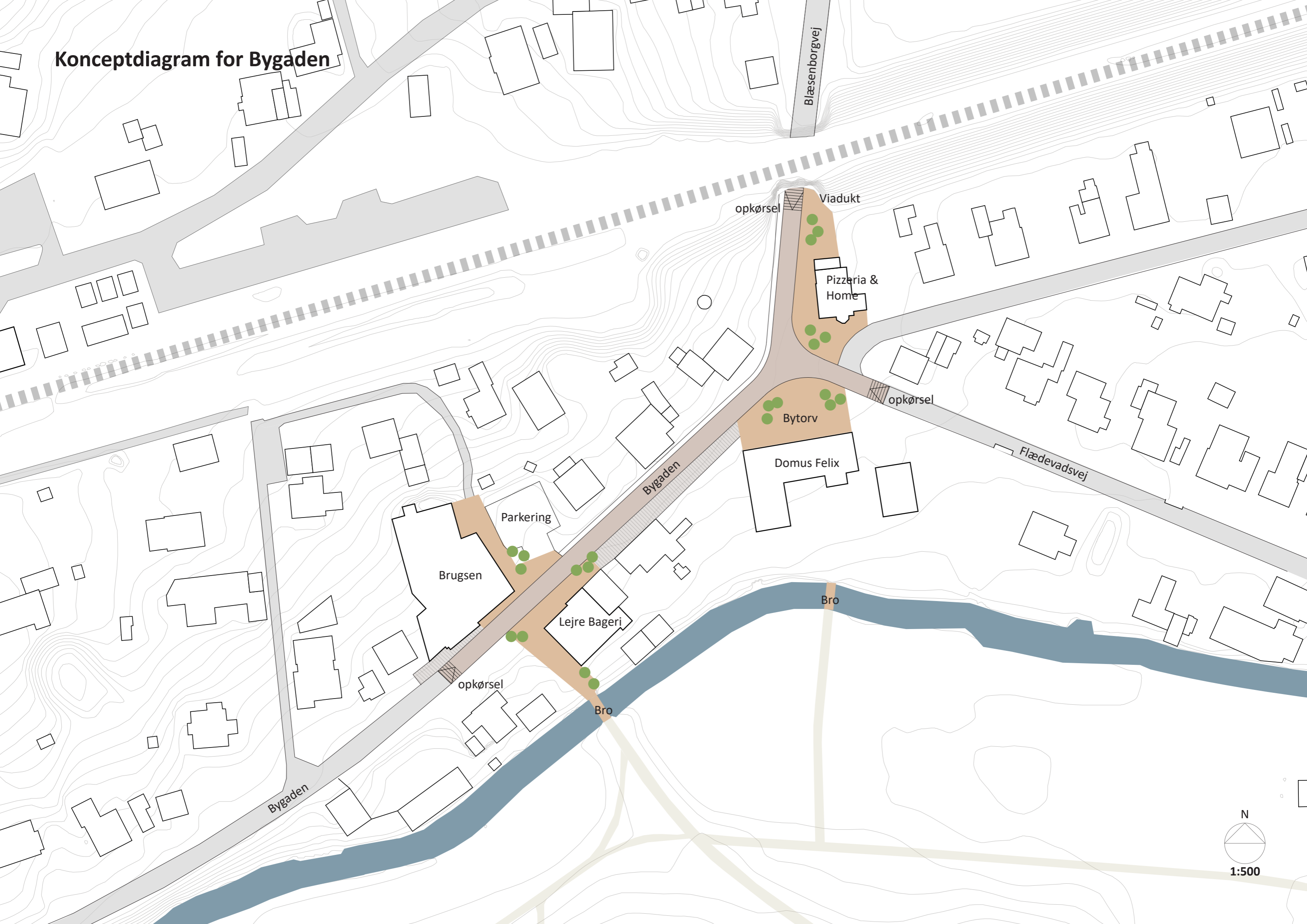
Faciliteter som underbygger Skjoldungestien, fx teltplads ved Domus Felix

Bygaden

For at understrege Bygaden som et vigtigt samlingspunkt i Lejre, foreslås det at en strækning af Bygaden fra Domus Felix til Brugsen omdannes med ny belægning.

Belægningen giver området en ny identitet hvor biltrafikken nedtones og en række nye pladسدannelser ved Brugsen, Bageren, Domus Felix og Pizzariaet skaber nye forbedrede mødesteder i byen.

Konceptdiagram for Bygaden

Domus Felix

Domus Felix er det første man møder når man kører ind i Lejre fra Blæsenborgvej.

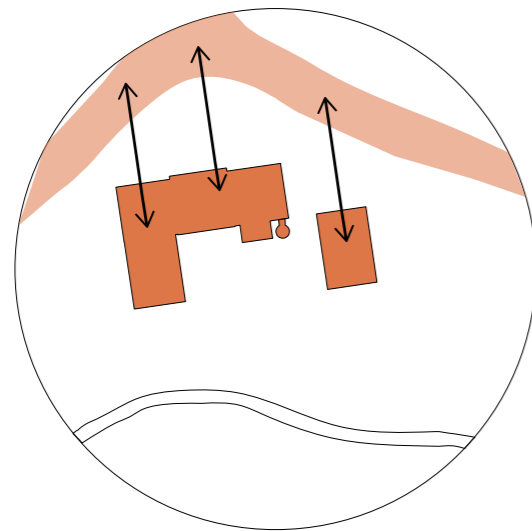
Domus Felix er en smuk bygning hvis murede skorsten vidner om bygningens

tidligere funktion som mejeri og industribygning. I dag fremstår pladsen foran

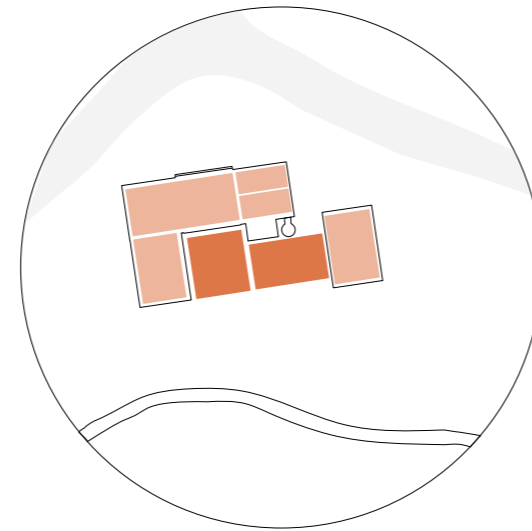
kulturhuset lukket med massiv bølgepur rundt om hele forsiden af bygningen. For

at synliggøre kulturhuset foreslås det at bølgepuret erstattes af et nyt torv som kan

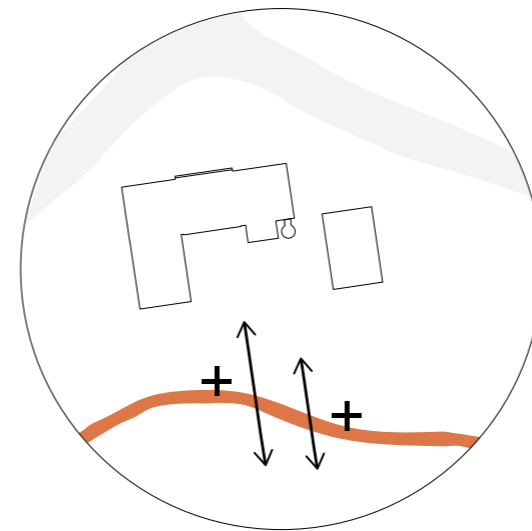
være et nyt mødested i byen.

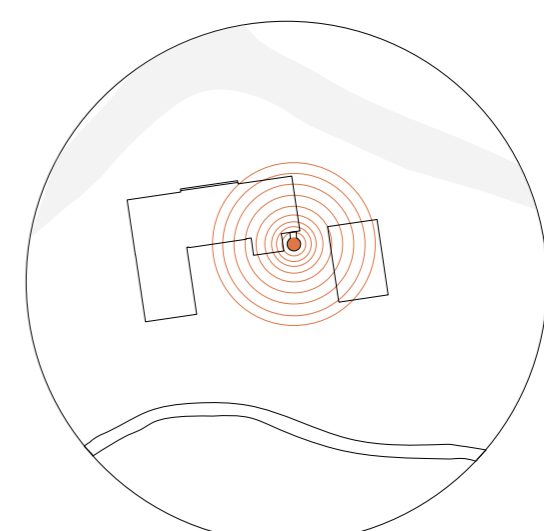
samspil mellem bygaden og kulturhuset

et indre gårdrum som understøtter kulturhusets aktiviteter

opholdspladser ved åen og bedre udsyn over engen

lade bygningen og dens historie komme til sin ret

Konceptdiagram - nye udearealer ved Domus Felix

Eksisterende forhold

Nye forhold

Domus Felix

NYT BYTORV

Foran Domus Felix anlægges et nyt torv. Det nye torv består af bede i forskellige højder som terrasserer ned til Domus Felix. I plantebedene er græsser og stauder samt træer som giver torvet et frodigt udtryk. Bedene skyder sig ind og ud mellem hinanden og danner nicher hvor det er muligt at tage en pause. Bedkanterne udføres i stål som har en rustrød farve som sammen med de frodige bede giver torvet karakter. Plinte i træ gør det muligt at tage ophold på pladsen. To brede trapper gør det muligt at bevæge sig fra Bygaden ned på torvet, det er også muligt at sidde på trapperne. Belægningen foran Domus Felix er en flisebelægning som danner en samlende flade. Det foreslås at mønstre og motiver fra Mannerupskatten eller andre skatte som findes på Lejre museum indgår som en enkel ornamentering i belægning.

GÅRDEN

I gården laves der en terrasse af træ som ligeledes kan fungere som scene ved arrangementer i kulturhuset. Der plantes et træ i gården som vil give gården et grønt udtryk og være et nyt samlingspunkt i gården.

HAVEN

På den sydlige gavl af musikhuset ryddes eksisterende krat og her placeres højbede som kan bruges til krydderurter og andre afgrøder som blandt andet kan bruges ved fællesspisning. I haven bag musikhuset indskrænkes det eksisterende levende

hegn, der placeres en terrasse som også kan bruges som en lille havescene ved arrangementer i kulturhuset eller på musikskolen. Den eksisterende frugtlund suppleres med nye frugttræer.

LAVRINGE Å & ENGEN

Der etableres en ny bro over åen og i forbindelse med åen bygges plateauer i træ som terrassere ned til åen. Terrænet langs åens brinker bearbejdes så overgangen til åen bliver mere glidende. Langs de sydlige brinker fjernes eksisterende busket så der bliver udsyn ud over engen. Der etableres ny grussti fra broen og til engens eksisterende stisystem så kulturhuset bliver lettere tilgængeligt fra engen. Det foreslås at der udsættes får på engstykket mellem den gamle grusgrav og kulturhuset for at skabe et mere mangfoldig natur på engen. Man kan forestille sig et græsningslaug tilknyttet kulturhuset.

Bygaden

chaussesten

ny belægning

bed med høje græsser og stauder

TORVET

belægningsdetalje springvand/kunstværk

flagstang

chaussesten

eks. bøgehæk

asfalt

affald

opkørsel

Flædevadsvej

eks. asfalt

plakatsøjle

bed med høje græsser og stauder

chaussesten

ny parkering 3 pladser

hæk

TELTPLADS

fortov

hegn med syren og hassel

bed

bænk

DOMUS FELIX

stoler

skorstenen fra det gamle mejeri

MUSIKSKOLE

magnolie

siddemøbel havescene

eks. guldregn

eks. hegn

asfalt

ny indgang

havedør

scene/ træterrasse

havedør

indgang

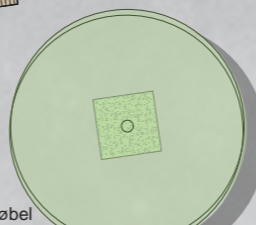
indgang

chaussesten

plæne

eks. parkering

GÅRDEN

asfalt

chaussesten

eks. busket ryddes

siddemøbel i træ

højbede

KØKKENHAVE

eks. hegn ryddes

hegn med syren og hassel

ny frugttræ

ny frugttræ

chaussesten

chaussesten

asfalt

plæne

HAVEN

eks. frugttræ

FRUGTLUND

eks. frugttræ

ny frugttræ

eks. træhegn

ny frugttræ

ny frugttræ

et styk eks. skråparkering sløjfes

ny parkering 3 pladser

eks. træer

LAVRINGE Å

siddemøbel i træ

eks. egetræ

eks. elm

BÅLPLADS

busket ryddes

busket ryddes

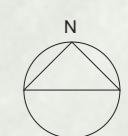
LAVRINGE Å

eks. træer

ny grussti

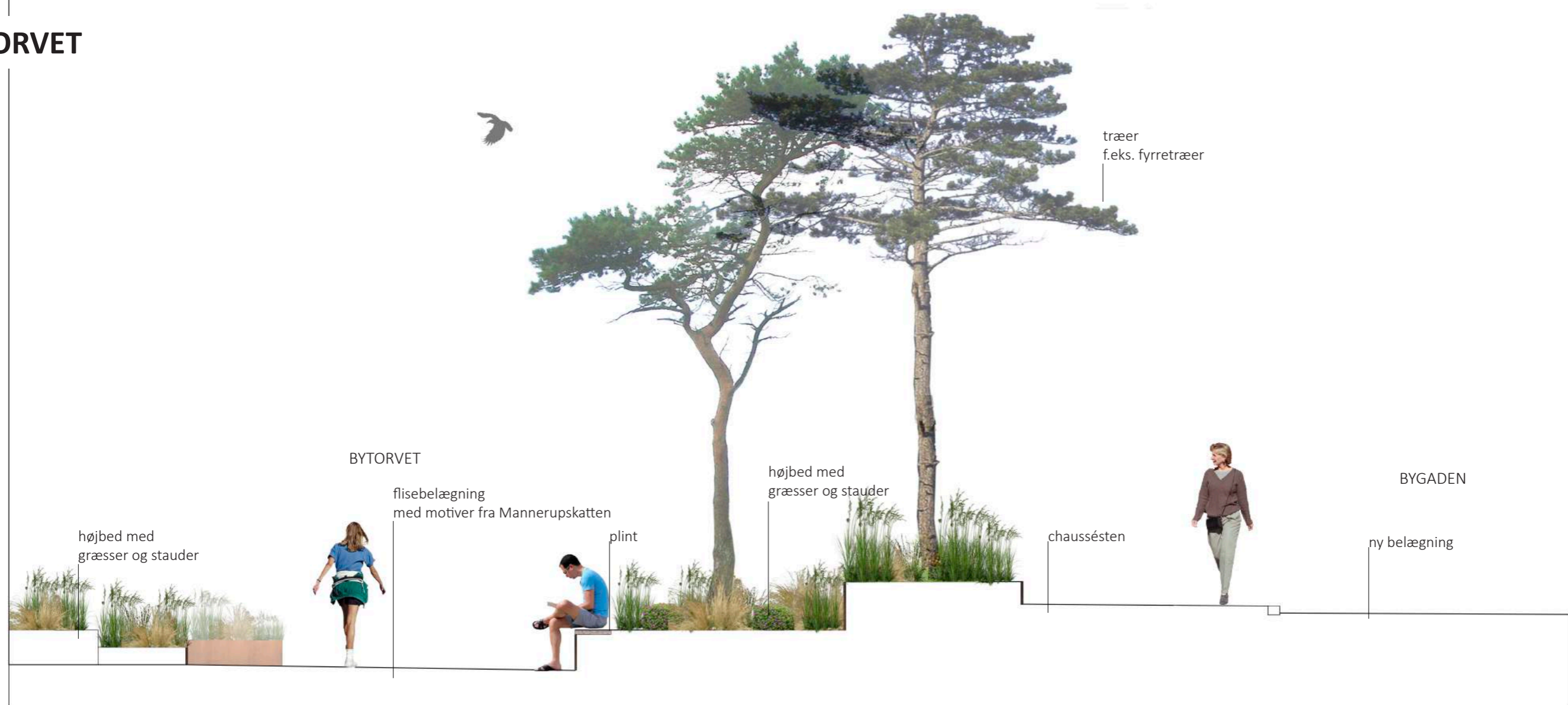
græssende får

eks. træer

Plan 1:250

TORVET

Principsnit af Bytorvet foran Domus Felix, 1:50

ophold og bede i forskellige niveauer

Mannerupskatten, inspiration til motiver i belægning

fliser og chaussésten

bænk i træ

prydgræsser

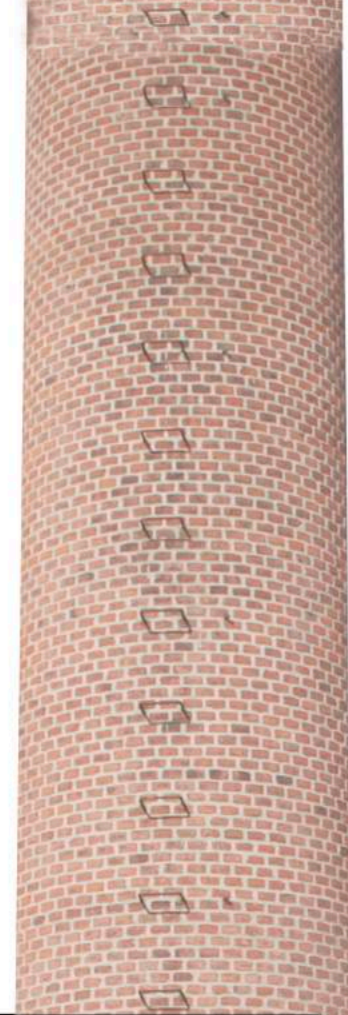
belysning

kanter i sortstål

GÅRDEN

DOMUS FELIX

træterrasse/scene

asfalt

plateau i træ

asfalt

plæne

Principsnit af Gården bag Domus Felix, 1:50

scenen kan f.eks. bruges til koncerter

terrasse og siddeøbler i træ

asfaltbelægning

nyt træ f.eks. Robinie

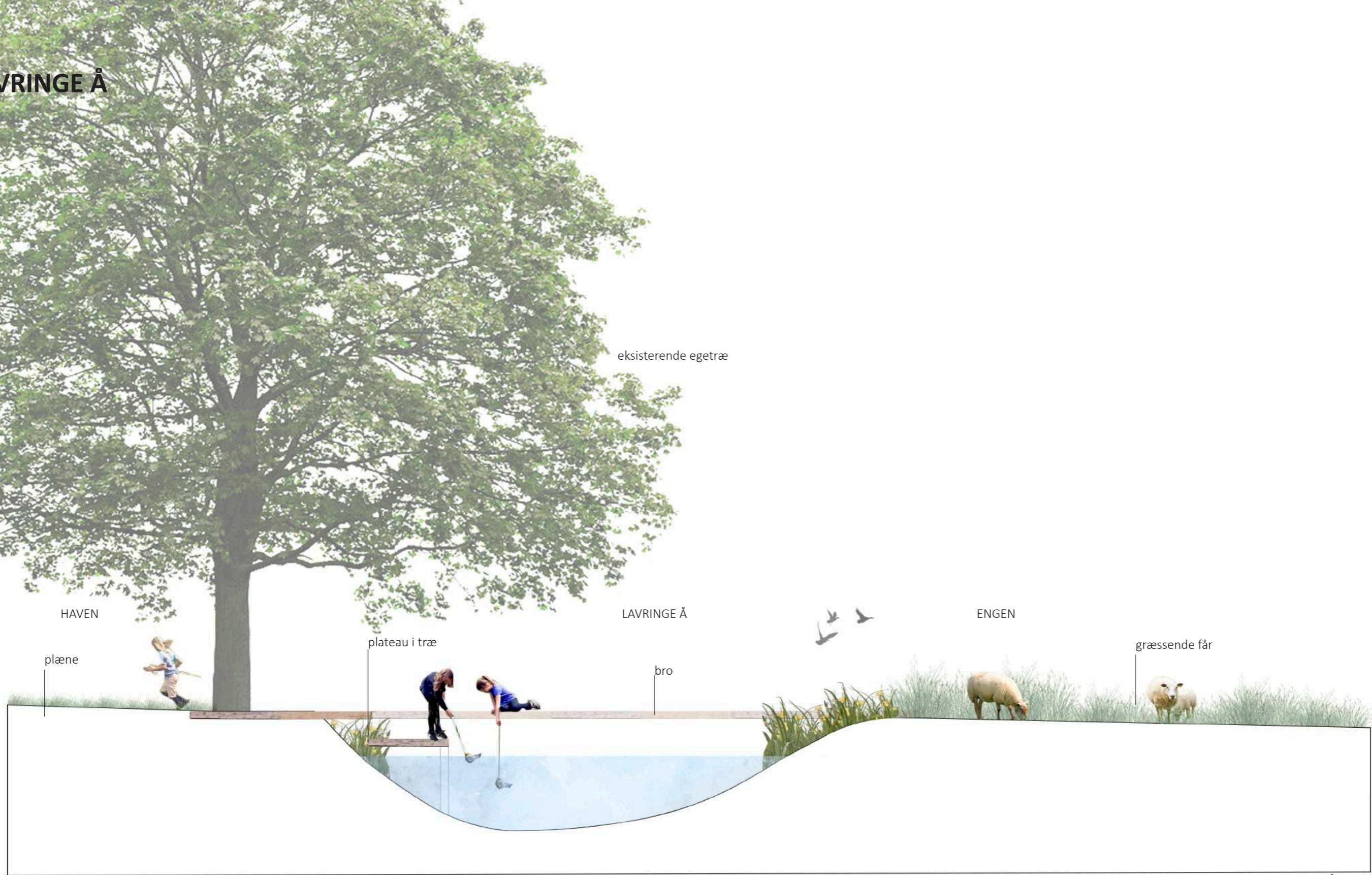

højbede med krydderurter

højbede med krydderurter

LAVRINGE Å

Principsnit af ophold ved Lavringe Å, 1:50

frugttræer

bålplads i haven

trædæk

ophold langs åen

eng

græsning